

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ

ΜΑΘΗΤΗΣ—ΦΟΙΤΗΤΗΣ ὑπὸ Ἀντωνίου Ἀθ. Ροντήρη, ὑφηγητοῦ ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ.—ΔΕΚΑΕΤΗΣ ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ, ἐκ τοῦ Γαλλ. (συνέχεια) ὑπὸ Η. Λ. Γεωργιάδου, φ.φ.—ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ, συνέχεια ὑπὸ Ρ.—ΚΑΜ. ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ, ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ, ἐκ τοῦ Γαλλ. συνέχεια ὑπὸ Σ. Κ.—ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΝΕΥΤΩΝΟΣ συνέχεια ὑπὸ Ι. Κωνσταντοπούλου.—Η ΝΕΟΤΗΣ ΤΟΥ ΒΕΡΑΡΔΙΝΟΥ ΣΑΙΝ ΠΙΕΡ, συνέχεια, ὑπὸ Αἰκ. Ζάρκου.—ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΛΙΝΔΑΟΥ, BALDWIN, ἐκ τοῦ Γερμ. συνέχεια ὑπὸ Κ. Βεζυρούλη, καθηγητοῦ.—ΠΟΙΚΙΛΑ.—ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ. ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΑΛΓΕΒΡΑΣ Β' καὶ Γ'. ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ὑπὸ Ν. Σπετσεροπούλου. μᾶθη-
τοῦ — ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΟΥ ΕΠΟΜΕΝΟΥ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΝΕΥΤΩΝΟΣ, συνέχεια καὶ τέλος.—ΚΑΜ. ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ ΤΙ ΕΙΝΕ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ, συνέχ.—ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ. Εἰκόν, ὑπὸ Αἰκ. Ζάρκου.—ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΘΕΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ὑπὸ Π. Ζερβού.—ΠΟΙΗΣΙΣ ὑπὸ Δ. Γ. Καμπουρόγλου.—ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ (συνέχεια).—Η ΝΕΟΤΗΣ ΤΟΥ ΒΕΡΝΑΡΔΙΝΟΥ ΣΑΙΝ ΠΙΕΡ (συνέχεια καὶ τέλος).—ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΛΙΝΔΑΟΥ BALDWIN ἐκ τοῦ Γερμ. ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ — ΠΟΙΚΙΛΑ.—ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ.—ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΑΛΓΕΒΡΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ Β', Γ', καὶ Δ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.—ΛΥΣΕΙΣ τῶν ἐν τῷ β'. φλλ. προταθ. ζητημάτων.—ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ.—ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ.

Τυπογραφεῖον Δ. Γ. Εὐστρατίου, ὁδὸς Πραξιτέλους 3.

Ν. ΣΠΕΤΣΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΑΝΘΙΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ—ΤΕΡΨΙΣ

1899

Ν. ΣΠΙΤΣΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐτηδία προπλ Δρ. 8
Διὰ τοὺς μαθητὰς » 6
Ἐξάμηνος καὶ τρίμη-
νος ἀνάλογος.

ΑΚΑΝΘΙΣ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ—ΤΕΡΨΙΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
δις τοῦ μηνός.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
Ὁδὸς Σκουφᾶ : 30Α

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΕΙΚΩΝ

Ἡ συνήθης μέθοδος τῶν προσωπογράφων, εἶνε νὰ χροράσσωσι πρῶτον τὰς γραμμὰς τῆς μορφῆς, εἶτα δὲ νὰ διανέμωσιν ἐπὶ τῆς εἰκόνης τὰ χρώματα καὶ τὰς ἀποχρώσεις. Οὕτω θέλομεν πράξει διὰ τὴν σεμνὴν φυσιογνωμίαν ἐνός τῶν μάλιστα πρωτοτύπων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐν φθίνοντι δεκάτῳ ἐνάτῳ αἰῶνι διετήρησαν ἀγνὸν καὶ ἀρχαιοπρεπῆ Ἕλληνος χαρακτήρα. Ὅπως δὲ κάλλιον σκιαγραφῆσωμεν αὐτόν, θέλομεν ρίψει ταχὺ βλέμμα ἐπὶ τῶν διαφόρων φάσεων τῆς ἡλικίας του, ἵνα αὐτὰ τὰ πράγματα τὸν ἀπεικονίσωσιν.

Ἐὰν ἔτη τινὰ μετὰ τὴν παλινοστήσιν τῶν Καλαμίων εἰς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ Ἔθνους ἐπανάστασιν, προσφυγόντων εἰς τὴν φιλόξενον Ἐπτανήσον, διήρχετό τις πρότινος μικρογραφικῆς οὕτως εἰπεῖν ἐπαύλειος καὶ ἐσταμάτα πρὸ τῆς ἐξωθύρας αὐτῆς, θὰ ἔβλεπε μικρὸν ἀλλ' ἀληθῆ παράδεισον, πεποικιλμένον δι' ἀνθέων, οὔτινος τὰ ἀρώματα διεχέοντο ἀφθόνως ἐξῶθεν αὐτοῦ, μετὰ τὰ μικρὰ του κελαρίζοντα ρυάκια τὰ ἀρδεύοντα τὸν μυροβόλον αὐτοῦ πορτοκαλεῶνα τὴν ἐξ ἰάσμων καὶ ρόδων ποιητικωτάτην σκιάδα, καὶ ἐν μέσῳ αὐτοῦ γραφικωτάτην μονόροφον αἰκίαν, ἧς τὰ παράθυρα περιεβάλλοντο διὰ κισσῶν καὶ ἀνθέων. Τὸ χάριεν τοῦτο τοπίον ἐξωγογεῖτο ὑπὸ τῶν κελαδούτων πτηνῶν, ἅτινα ἐκεῖ εὕρισκον τὰς φωλεὰς των καὶ ἐμφύχων ὄντων. Θὰ ἔβλεπε σχεδὸν πάντοτε ἐντός τῆς ἀνθοστολιστοῦ ἐκείνης σκιάδος, παιδίσκην καλλιμόρφον, ἧτις μετὰ τὴν λευκὴν αὐτῆς ἐσθήτα, τοὺς καλλιτεχνικούς χαρακτήρας, τὸ ρεμβῶδες κυανοῦν βλέμμα καὶ

τὸ ἐπὶ τῆς καστανῆς αὐτῆς κόμης ἀείποτε θάλλον ῥόδον ὠμοίαζε πρὸς μικρὰν νύμφην ἐν τῷ ποιητικῷ αὐτῆς ἄντρῳ· παρ' αὐτῆ δὲ μικρότερον παιδίον, νὰ ἀκούη μετὰ προσοχῆς τὸ μάθημα, ὅπερ μετὰ σοβαρότητος ἐκείνη τῷ ἐδίδασκε. Ροδίνῃ χροιά ἀπαλῶς χροματίζουσα τὴν ἀλαβάστρινον μορφήν του, ὀφθαλμοὶ γλυκυτάτου κυανοῦ χρώματος, προδίδοντας οὐρανίαν ἀγνότητα, βοστρυχώδης ζαυθὴ κόμη, περιστέφουσα ὡς αἴγλη μέτωπον ὑψηλόν—ἐνῶ ἡ διάνοια ἔμελλε τόσον νὰ ἐργασθῆ—, ἰδοὺ τί συνεπλήρου τὴν εἰκόνα ἐκείνην, ἀξίαν τοῦ πίνακος καλλιτέχνου. Πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν δὲ μορφήν τοῦ ποιητικοῦ τούτου τοπίου, ἤμιλλᾶτο τὸ ἠθικὸν κάλλος τὸ βασιλεῦον ἐν τῷ οἴκῳ ἐκείνῳ, ὅστις ἐπληροῦτο ἀτμοσφαιρας ὑγιεινῆς καὶ ὑπῆρξεν ἐπὶ μακρὰ ἔτη τὸ ἄσυλον παντός ξένου, εὕρισκοντος ἐν αὐτῷ φιλοξενίαν εὐλικρινῆ καὶ ἀπέριττον εὐγένειαν τρόπων. Ὁ οἶκος ἐκεῖνος ἀνήκεν εἰς τὸν Γ. Κυριακόν, νεώτερον υἱὸν τοῦ Πανάγου Κυριακοῦ, μάρτυρος καὶ πρωταθλητοῦ, ὅστις προσετώς ὦν τῆς πόλεως Καλαμῶν προσήνεγκεν ἑαυτὸν ἐκούσιον ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος, ὅτε κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Ἑλληνικῆς ἐθνεγερσίας συναπῆλθε καὶ αὐτός ὡς ὄμηρος εἰς Τρίπολιν μετὰ τοῦ Μονεμβασίας Παγώνη καὶ τῶν λοιπῶν 18 ἀρχιερέων καὶ προσετώτων τῆς Πελοποννήσου. Ὅ,τι δὲ εἶνε ἀξιὸν θαυμασμοῦ εἶνε ὅτι, ἐνῶ ὅπως ἐπανίδη καὶ ἀποχαιρετήσῃ τὴν θρηνοῦσαν αὐτοῦ οἰκογένειαν, κατόρθωσε τοῦτο τῇ παρεμβάσει ἰσχυροῦ τινος, καὶ ἠδύνατο νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ, δὲν ἐπραξε τοῦτο. Οὔτε τὰ δάκρυα τῆς συζύγου, οὔτε αἱ αἰμογαὶ καὶ αἱ ὀλοφυρμὸι τρυφερῶν τέκνων, οὔτε αἱ παρακλήσεις καὶ αἱ ἐξορκισμοὶ συγγενῶν καὶ

φίλων ἰσχυσαν νὰ κάμψωσι τὴν μεγάλην ἐκείνην ψυχὴν, ἀλλ' ἔσπευσεν ἵνα ἐπανεέλθῃ καὶ ὑποβληθῇ πάλιν εἰς τὰς βραδείας ἀλύσεις καὶ συναποθάνῃ ἐν τῇ ζοφερᾷ καὶ μεμολυσμένη ἐκείνῃ εἴρκτη, μετὰ τῶν λοιπῶν συνάθλων καὶ συμμαρτύρων του. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γεώργιος, ζήσας ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐν Εὐρώπῃ καὶ εὐρωπαϊκῆν σχῶν ἀνατροφήν, συνέδεσε τὸν βίον αὐτοῦ μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ προεστῶτος Η. Τζάνε Αἰκατερίνης, καὶ μετεπύτευσε ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ πᾶν ὅτι καλὸν ἐκεῖθεν προσεκόμισεν. Ἡ σύζυγος αὕτη γυνὴ ὑπέροχος, ἀληθὴς τῶν Καλαμῶν δέσποινα ἐπέβαλεν εἰς τὰς ἀπαλὰς καρδίας τῶν δύο αὐτῆς πρώτων τέκνων Σμαραγδῆς καὶ Ἀλεξάνδρου, ὧν τὴν εἰκόνα δι' ὀλίγων γραμμῶν ἐχαράξαμεν, ὡς οἱ γνωρίσαντες αὐτὰ μᾶς ἀπεικόνισαν, καθὼς καὶ εἰς τὸν μετέπειτα γεννηθέντα ὑστερότοκον αὐτῆς υἱὸν Παναγιώτην τὸν σπόρον τῆς ἀρετῆς. Ὁ Αἰμ. Γερροδίνος, λέγει, αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ λάβωσι τὴν μόρφωσιν, ἣν αὐταὶ ὀρεῖλουσι νὰ δώσωσι κατόπιν εἰς τὰ τέκνα των. Ἀλλ' οἱ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας βιώσαντες, οἱ ὑπὸ τὴν σκιάν καὶ τὸν φῶβον ἀναπτυχθέντες, ποῦ ἐξέμαθον διδάγματα ἀσφαλῆ πρὸς ἀνατροφήν καὶ παιδαγωγίαν τέκνων; ποῦ ἄλλοθι ἠντιγασαν ταῦτα ἀλλ' ἢ ἐκ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἣν τὰ μεγάλα καὶ ἱερὰ αἰσθήματα τῆς πατρίδος καὶ τῆς θρησκείας ἀνύψουν ὑπεράνω τοῦ τεθλωμένου κόσμου, ἐν ᾧ ἔζων; Οὕτω καὶ ἡ εὐγενὴς αὕτη μήτηρ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν μεγάλων τῆς ἐποχῆς γεγονότων λικνίσασα τὰ τέκνα αὐτῆς μὲ τὰ ἄσματὰ τοῦ Φεραίου καὶ τὰς οἰκογενειακὰς παραδόσεις, ἀνέθρεψε ταῦτα, τὰ μὲν ἄρρενα πολίτας χρηστοὺς καὶ φιλοπάτριδας, τὴν δὲ μονογενῆ αὐτῆς θυγατέρα, ὡς μέλλουσαν καὶ αὕτη νὰ κυβερνήσῃ ἴδιον οἶκον ἐπὶ τῆς αὐτῆς χαραχθείσης ὁδοῦ. Καὶ ὄντως οἱ γνωρίσαντες αὐτὴν ὡς σύζυγον ἐνὸς τῶν μάλιστα δρασάντων κατὰ τὴν παλινόρθωσιν τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἰωάννου Ζάρκου, εἶδον αὐτὴν καὶ κατὰ τὴν πολιτικὴν ἰσχύν του, ἥς δείγματα ἔσχεν ἡ Μεσσηνία καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἄμπωτιν, πάντοτε ἀληθῆ σύντροφον καὶ ἀφωσιωμένον συμπληρωτῆρα ἐν τῇ πελαγοδρομίᾳ τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ

βίου. Ἄθῃ δὲ μόνον ἀρετῆς ἠδύνατό τις νὰ συλλέξῃ ἐκ τοῦ λειμῶνος τοῦ περισέμνου αὐτῆς βίου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποῖου ἢ πρὸς τὴν οἰκογενειάν τῆς ἑκτακτος ἀφοσίωσις δὲν παρεκώλυε τὴν πρὸς τὸν πατρικὸν τῆς οἴκου καὶ τοὺς δύο αὐτῆς ἀδελφοὺς λατρείαν.

Ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως ἐνθυμούμενος πάντοτε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας, ἐν Κυθήροις ὅπου παρέμειναν, τοῦ πατρὸς αὐτῶν εἰς Ἀγγλικὴν ὑπηρεσίαν προσκεκολληθέντος, μοι ἔλεγε: Ἐκεῖ ἡ μήτηρ σου ἦτις ὡς μεγαλειτέρα ἦτο πλέον γραμματισμένη ἀπὸ ἐμέ, μοι ἔμαθε νὰ συλλαβίζω καὶ νὰ χαράσω ἐπὶ τῆς ἄμμου διὰ μικροῦ δείκτου τὸ ἀλφάβητον· καθὼς καὶ εἶτα ἐν Καλάμαις ποτὲ δὲν ἐβαρύνετο νὰ μοι ἐπαναλαμβάνῃ πᾶν ὅ,τι ἐκείνη ἐγίνωσκε. Τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Καλάμαις συνετέλεσεν ἂν δὲν ἀπατώμην, παρά τινι εὐπαιδεύτῳ ἱερομονάχῳ, συμπληρῶν ὁ ἴδιος ὡς μοι ἔλεγε πάντοτε ταύτας δι' ἰδίων μελετῶν. Οὕτως ἐνωρίτατα κατενέει τὸν Θεουκυδίδη, τὸν Διόδωρον, τὸν Ἀθήναιον καὶ τὸν Πausανίαν. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ τόπος ἐνῷ ἔρρευσαν τὰ πρῶτα νεανικά του ἔτη, τόπος πλήρης ἀναμνήσεων, συνέβαλεν οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ. Ἐκάστη γωνία τῆς Μεσσηνίας, ἕκαστος λίθος συνδέεται μετὰ τινος σελίδος τῆς ἀρχαίας ἢ τῆς νέας ἡμῶν ἱστορίας. Τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων καταστρέφει ὁ δάκτυλος τοῦ χρόνου, ἀλλ' ἡ φύσις μένει πάντοτε ἡ αὐτῆ. Τὰ ὄρη, οἱ ποταμοί, ἡ θάλασσα, ἄφρονι ἀλλ' αἰῶνοι μάρτυρες διηγοῦνται μετ' εὐγλωττίας ταῦτα· καὶ ἐνῷ ὁ δαφνοστόλιστος χεῖμαρρος Νέδων ὑπεμύνησκεν αὐτῷ τὴν 23 Μαρτίου τοῦ 1821, καθ' ἣν οἱ Καλαματιανοὶ ἱερεῖς ἐψάλλον ἐκεῖ δοξολογίαν καὶ πάνδημον δέησιν ὑπὲρ τῶν ἐκεῖθεν διασπαρέντων ὀπλαρχηγῶν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Πελοποννήσου πρὸς διάδοσιν τῆς ἐπανάστασεως, ἐν βῆμα ἔξω τῆς πόλεως ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς νεφελοσκεποῦς σειρᾶς τοῦ Ταυγέτου ἢ τοῦ ὄρους τῆς Ἰθώμης, ὁ νοῦς αὐτοῦ ἐφέρετο πρὸς τὴν φυγὴν τοῦ Λυκίσκου, καὶ τὸ τραγικὸν τοῦ Ἀριστοδήμου ἐπεισόδιον, ἐνῷ ἀπο

τῶν ἐρειπίων τῆς Ἀρχαίας Ἀνδανίας ἐθάρρει νὰ προβάλῃ ἡ γοητευτικὴ εἰκὼν τοῦ Ἀριστομένου, τοῦ Μεσσηνίου ἥρωος. Οὕτω δὲν ἔζη μόνον διὰ τῶν ἀναμνήσεων τῶν προσφάτων γεγονότων, ἀλλ' ἀνερχόμενος μέχρι τῆς ἀρχαιότητος, ἐβυθίζετο ἐκεῖ, ἡ δὲ μελέτη αὕτη ἐγέννησεν εἰς αὐτὸν ἐνθερμον πρὸς τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν ἀρχαιότητα ἔρωτα. Ἐφ' ὅσον δὲ προσχώρει εἰς τὴν ἡλικίαν, ἐφλέγετο ὑπὸ τοῦ πόθου, προσβλέπων τὸν κυανοὺν πόντον νὰ διασχίσῃ αὐτὸν καὶ γνωρίσῃ τὴν Σαλαμίνα καὶ τὸν Μαραθῶνα, καὶ ἀντλήσῃ εἰς τὴν κλασικὴν γῆν τοῦ Περικλέους νέαν ζωὴν ἐκ τῶν ναμάτων τῶν φώτων καὶ τῆς τέχνης· τοῦτο καὶ δὲν ἐβράδυνε νὰ γείνη.

Ἴδου αὐτὸς εὐσταλὴς νεανίας ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ τοῦ βλέμματος ἀντανακλᾷ τὸ ἀφελές, τὸ ἀγνὸν μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς. Ἡ ζωρὰ αὐτῶν ἔκφρασις προδίδει τὸ ἀβίαστον, τὸ οἰκεῖον τοῦ τρόπου, τῆς ὀμιλίας καὶ φαίνεται ὡς νὰ αἰσθάνεται ὑπερφάνειαν μυστηριώδη, εὐρισκόμενος ἐντὸς λαοῦ δημοκράτου, οὐτινος οἱ πρόγονοι ἕνα κόσμον ἀρχαίων ἐπαίδευσαν καὶ τῶν ὁποίων, τοῦ ἔθνους ἢ ψυχῆ ἀποβάσα ἢ ψυχῆ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, εὐρίσκεται εἰς τὴν τέχνην, εἰς τὰ ἴθη, εἰς τὴν φιλοσοφίαν, εἰς τὴν ποίησιν, εἰς τὴν ρητορικὴν, εἰς τὸν πολιτισμὸν, πάσης νεωτέρας χώρας.

Ἀτιμελήτως φέρων τὸ Ἑλληνικὸν ἔνδυμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ πολύπτυχον μανδύαν ὡς χλαμίδα πολεμιστοῦ, ὑπερβαλλόντως ἀρμόζοντα εἰς τὸ εὐθυτενὲς καὶ ὑψηλὸν αὐτοῦ παράστημα, τὸ πληρὲς χάριτος καὶ ἀξιοπρεπείας, ἦτο εὐτυχῆς, διότι ὅπου καὶ ἂν ἴσταται, δι' ἐνὸς μόνου βλέμματος πρὸς τὰ ἐνδοξὰ λείψανα τῆς Ἀκροπόλεως φέρεται πρὸς τὸ μεμακρυσμένον ἐκεῖνο παρελθόν, οὐτινος ἢ εἰκὼν ζῶσα ἐτι κατόπιν τοσοῦτων δυστυχημάτων καὶ βαρβαρικῶν ἐπιδρομῶν ἀκτινοβολεῖ δι' ἀπαρμιλλοῦ λάμπει ἐπὶ τῆς πόλεως, ἥτις τὴν περιβάλλει. Πυρετὸς τὸν καταλαμβάνει ὅτε κατὰ πρῶτον μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαθείας ἀνέρχεται τὸν ἱερὸν λόφον καὶ ἐξάλλος ἐξ ἐν-

θουσιασμοῦ καὶ πόνου ἴσταται πρὸ τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Ἰακίνου, ὅπερ βέβηλος τοῦ Μοροζίνῃ μύθος ἠκρωτηρίασε. Μολοντί δὲ δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐμβαθύνει εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀρχαιολογίας, κατανοεῖ τὸ πόσον ἐσφαλλον οἱ ἱδρυταὶ τῆς πρωτεύουσας τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ὅσον δίκαιον καὶ ἂν εἶχον νὰ θέσωσιν αὐτὴν πρὸς τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως, νὰ μὴ ἀνασκάψωσι τὸ ἔδαφος πρῶτον μέχρι τῶν βαθυτάτων ἐγκάτων αὐτοῦ, ὅπως ἀνεύρωσι καὶ τὰ ἐλάχιστα λείψανα ἐνὸς παρελθόντος, ὅπερ εἶνε καὶ θὰ ἦνε πάντοτε τὸ κλέος, ἡ ἰσχὺς καὶ τὸ γόητρον τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τοῦ αὐτοῦ θρησκευτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ χαιρετίζει τὸ Πανεπιστήμιον· ὡς λαίμαργος θέλει νὰ καταβροχθίσῃ, πᾶν ὅ,τι ἐκεῖ διδάσκεται, πᾶν ὅ,τι λέγεται. Ἐντείνει τὴν προσοχὴν καὶ τὸν νοῦν, ἵνα μηδὲν τῷ διαφύγει· δὲν ἀπαυδᾷ σημειῶνων, δὲν ἀπκυδᾷ γράφων, τὰ διδασκόμενα· δὲν τὸν ἀρκεῖ ἡ γνῶσις μιᾶς ἐπιστήμης· τὸ φύσει ἐγκυκλοπαιδικὸν αὐτοῦ πνεῦμα, θέλει τὰ πάντα νὰ κατανοήσῃ καὶ ἰδοὺ ὅτι, ἀποφοιτήσας δύναται νὰ ἦνε ὡσαύτως ἐὰν θέλῃ νομικός, θεολόγος ἢ ἀρχαιολόγος. Ἀλλ' οὐδὲν τούτων θέλει· θέλει νὰ μάθῃ, νὰ μάθῃ πάντοτε· νὰ μάθῃ δι' ἑαυτὸν, καὶ νὰ διδάξῃ μόνον, ὅταν πρὸς τοῦτο ἐρωτᾶται. Τὸ εὐρὺ αὐτοῦ μέτωπον ρυτιδούται ἤδη ὑπὸ τῆς σκέψεως, αἱ συμπεπικνωμέναι ὄρρεϊς του προδίδουσι τὴν θερμὴν τοῦ αἵματος, ὅπερ ρεεῖ εἰς τὰς φλέβας του. Ἀλλ' εἶνε εὐχαριστημένος διότι τὰ ἴθη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, εὐάγωγα, εὐπλαστα, ἐτήρουν εἰσέτι ἄγριόν τι μεγαλεῖον τῆς ὀρεσιτρόφου ἐλευθερίας.

Τὰ ἔτη παρέρχονται· αἱ Ἀθηναὶ ἀλλάζουσιν ὄψιν. Ὁ ξένος πολιτισμὸς εἰσῆλασεν ὡς ἐπιδρομεὺς εἰς αὐτάς· ἡ ἡμιμάθεια βασιλεύει· τὸ ψιμύθιον πανταχοῦ ἐπιτεθέν, μεταβάλλει· τὰς ἀρχαϊκὰς Ἀθήνας εἰς εὐρωπαϊκὴν πόλιν, οὐδὲν ἴδιον χαρακτῆρα προσφέρουσιν εἰς τοὺς ξένους, οἵτινες μόνον εἰς τὰ καταρρέοντα καὶ ἐρειπωμένα μάρμαρα τῆς ἀρχαίας εὐκλείας, αἰσθάνονται ὅτι εἶνε εἰς τὰς Ἀθήνας. Πλὴν τούτων λέγουσι: τὸ πᾶν

εἶνε εὐρωπαϊκὸν ἦτοι σύνθετος, κοινόν, ἄνευ φυσιογνωμίας. Αὐτὸς ὁ ἐθνικὸς τύπος ὁσημέραι ἠρχνίζετο, σωζόμενος μόνον εἰς εὐαρίθμους τινάς, οἵτινες ἔφερον τὸ ἐθνικὸν ἔνδυμα. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν οὔτοι θὰ ἀφανισθῶσι δὲν θὰ ὑπάρχωσι πλέον Ἕλληνες, γράφουσι καὶ πάλιν αἱ ξένοι οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὰς Ἀθήνας. Ἡ ἐπελθοῦσα αὕτη πλήμμυρα καταθλίβει, ἀλλ' οὐδαμῶς προσβάλλει τὸν Ἀλέξανδρον Κυριακόν· διαμένει πάντοτε ὁ ἀρχαιοπρεπὴς καὶ ἀγνὸς ἐκεῖνος Ἕλληνας ὡς ἦτο ἀείποτε· δὲν εἶνε ἐχθρὸς τοῦ πολιτισμοῦ, τὸναντίον πᾶν ὅ,τι συνάδει πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς προόδου, τὸ ἀσπάζεται· εἶνε ὁπαδὸς παντὸς καλοῦ, ἀφηνιᾷ μόνον, εἰς πᾶν ὅ,τι δόλιον καὶ ψευδὲς αὐτὸς ὑποκρύπτει, καὶ τότε βλέμμα ὀργίλον ἐξακοντίζειται ἐκ τῶν διαπύρων αὐτοῦ ὀφθαλμῶν. Οὐδεμία ματαία ἐπιθυμία τὸν κατακυριεύει, ἀνώτερος πάσης ἀδυναμίας, διέρχεται τὸν βίον εὐσταθῶς· καὶ οὐδὲν κοινὸν ἔχων μετὰ τοῦ συρφετοῦ τοῦ κόσμου, κωφεύων πρὸς τὸν πάταγον, ἀκολουθεῖ τὸ διάγραμμα του. Λαθῶν μέρος εἰς διάφορους ἐταιρίας, οὐχὶ ὅπως καταλάβῃ ἀρχὴν τινα, ἀλλ' ἵνα εὐσταθῶς εἴπῃ τὴν γνώμην του, ἐξέβαλε πάντοτε φωνὴν εἰς ὅ,τι εὕρισκε σφαλλόμενον μετὰ τοῦ θάρρους, ὅπερ ἐμπνέει ἢ πεποίθησι· καὶ τοιαῦτα δείγματα ἔδωκεν ὡς μέλος τῆς ἀρχαιολογικῆς καὶ φιλεκαπιδευτικῆς ἐταιρείας. Ἐξῶ τῆς οἰκίας ὡς ἄλλος περιπατητικὸς φιλόσοφος συνδιελέγετο μετὰ τῶν φίλων αὐτοῦ περὶ θεολογικῶν, φιλοσοφικῶν, ἀρχαιολογικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων. Φυσικὴ εὐφράδεια, ἄνευ πομπῶδων ρητορικῶν σχημάτων, γλώσσα ἐπιμελετημένη καὶ γλαφυρά, ἀφ' ἧς δὲν ἔλειπε ποιητικὴ τις χροιά, καθίστων τὸν λόγον αὐτοῦ μελωδικὸν καὶ ῥέοντα. Εὐγενὴς εἰς τὴν συμπεριφορὰν αὐτοῦ πρὸς πάντας, προσεφέρετο πρὸς τὰς κυρίας μετ' ἀβροτάτης λεπτότητος. Ἀδέξιός πρὸς περιποιήσεις τεταρνευμένας, κατεκυρίευσεν τὸ πνεῦμα αὐτῶν διὰ τῶν ποικιλωτάτων γνώσεών του.

Ὁ χρόνος δὲν ἀνακόπτει τὸν ροῦν του· ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου τῶν ἑορτῶν, τῆς πάλης πρὸς ἐπι-

δείωζιν ὑπουργήματός τινος, τῆς ἀγωνίας πρὸς ἐπίδειξιν ματαιότητος, ἀτάραχος, γαλήνιος καὶ πάντοτε ἀπρόσβλητος ἐκεῖνος ἐξακολουθεῖ τὸν βίον τῆς μελέτης καὶ τῆς κατὰ μόνας ἐργασίας. Ἐμπνεόμενος δὲ πάντοτε ὑπὸ ἀγνῆς φιλοπατρίας, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν νέαν γενεάν ὡς πρὸς τὴν μέλλουσαν νὰ συντελέσῃ τὸ ἡμιτελὲς ἔργον τῶν ἀνδρῶν τοῦ 21· καὶ πεποίθως ὅτι κατὰ τὸ ἐνὸν πᾶς Ἕλληνας ὄφειλε νὰ γνωρίζῃ τινα περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιολογίας, ἐξ ἧς πάντοτε ἦντλει ἐνθουσιασμόν, εἰσήγε τους νέους, οἵτινες τὸν ἐπλησίαζον εἰς τὰς ἀσπίλους τῆς ἀρχαίας τέχνης πηγὰς.

Αὐτὸς εἰς τὸ ἄκρον καὶ εὐλαβὴς πρὸς πᾶσαν ἀνάμνησιν, οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ ἀποχωρηθῇ ἀντικειμένου τινός, ὅπερ συνεδέετο μετὰ τοῦ παρελθόντος, διὰ τοῦτο συμβιῶν πάντοτε μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Παναγιώτου Κυριακοῦ, τοῦ ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ διαπρεποῦς καθηγητοῦ, οὐδαμῶς ἠθέλησε νὰ συμμερισθῇ τοῦ λοιποῦ οἴκου τὴν νεωτέραν διακόσμησιν. Ἐν τῷ φιλοσοφικῷ αὐτοῦ σπουδαστηρίῳ, ὅπερ τῷ ἐχρησίμευε καὶ ὡς κοιτῶν, ὁ ἐπισκεπτόμενος αὐτὸν, εἰσήρχετο ἐκεῖ ὡς ἐν ἀδύτῳ ἱερῷ καὶ κατελαμβάνετο ὑπὸ σεβασμοῦ εἰσπνέων ἀέρα πίστεως καὶ παιδείας. Ἰδοὺ αὐτὸς πρὸ τῆς φαντασίας μου. Γενεϊὰς προίμως λευκανθεῖσα περιβάλλει τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ μορφήν, ὡς θέλουσα νὰ ἐπιβάλῃ σέβας διὰ τὴν ἀνθηρὰν ἔκφρασιν αὐτῆς. Οὐδέποτε ἀλλάσσει θέσιν· ἐκεῖ, καθημένος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον πρὸ τῆς μεγάλης καὶ ἀπλῆς αὐτοῦ τραπέζης, φυλλομετρᾷ νέον τι σύγγραμμα, ἐνῶ αὕτη, τὸ ἀνάκλιντρον καὶ τὰ περίξ καθίσματα πληροῦνται βιβλίων, τῶν τελευταίων ἐκδόσεων. Καὶ παρὰ ταῦτα, οἱ τῆς ἡμέρας ἐφημερίδες, παλαιὸν τι ἄξιον μελέτης φυλλάδιον, καὶ αὐτοῦ τοῦ νομοθετικῶν σώματος αἱ ἐργασίαι, διότι τὰ πάντα κινουῦσι τὴν προσοχὴν καὶ τὴν μελέτην του· δὲν εἰσήγγητο νόμος εἰς τὸ βουλευτήριον, ὃν νὰ μὴ ἐμελέτα ἐσκεμμένως· ἀρχῶν τὸ ἔθνος ὡς τὸν ἴδιον αὐτοῦ οἶκον, ἐπίθει τὴν βελτίωσιν αὐτοῦ καὶ ἐξετίμα καὶ ἠγάπα, οὕς ἔβλεπεν ὑπὲρ αὐτοῦ

ἐργαζομένους, ἀγνοῶν καὶ τὰς πατρίδας, καὶ τὰς ἀτομικὰς συμπαθείας.

Παρὰ τὴν τράπεζαν ἐκάθητο πάντοτε οἱ διαλεγόμενοι μετ' αὐτοῦ· καὶ ἤκουε τις ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ ἐκείνου στόματος νὰ ἐξέρχωνται σπουδαῖαι συζητήσεις ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου, καὶ κρίσεις ἀσφαλεῖς· καὶ τὰς ἀσφαλεῖς ἐκείνας κρίσεις ἐφιλοδώρει εἰς τοὺς μετ' αὐτὸν συζητοῦντας ἄνευ ἀξιώσεως, ἄνευ κομπορημοσύνης. Ἀτυχῶς μόνον ἢ ἔκτακτος ἐκείνη μετριοφροσύνη τὸν ἐμπόδιον ἴσως, δημοσιεύων ταύτας νὰ ἀποβῇ κεινοφελέστερος· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ὑπερήφανος αὐτοῦ χαρακτήρ τὸν παρεκώλυεν εἰς τοῦτο, διότι δὲν ἠθέλε νὰ δώσῃ ὑπόνοιαν ὅτι ἐπεζήτη σκοπὸν τινα ἰδιοτελεῖ. Ἀλλ' ὅ,τι ἡ πατρίς δὲν ἠδυνήθη νὰ ὀφελθῇ ἐκ τοῦ ἀνδρός ἐκείνου, τὸ εὐτύχημα τοῦτο, τὸ ἔσχον ἐκεῖνοι, οἵτινες τὸν ἐγνώρισαν. Τίς νέος, ἰδίᾳ τῶν Κλαμῶν δὲν ἔλαβε πρὸ αὐτοῦ συμβουλὰς καὶ γνώσεις; τίς φίλος συζητῶν μετ' αὐτοῦ δὲν ἀνικέκτισε κέρδος τι; τίς ἀκούων αὐτὸν ἐρμηνεύοντα ἱερὸν τι ἐδάφιον, ἢ ὑψηλὸν θεολογικὸν ζήτημα, δὲν κατεθέλγετο ἐκ τῆς στωμυλίας αὐτοῦ, καὶ ἂν ἀκόμη ἦτο ἄπιστος; Καὶ δὲν ἦσαν μόνον οἱ εὐπαιδευτοὶ καὶ οἱ λόγιοι, οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὸν καὶ εὐρίσκοντες τέρψιν καὶ ὠφέλειαν ἐν τῇ συνδιαλέξει, ἀλλὰ πᾶς τις εἰσερχόμενος καὶ ἀπλοῦς ἂν ἦτο, ἢ καὶ παιδίον ἀκόμη, ἠδύνατο νὰ ἀπολαύσῃ τοῦτο· διότι ἡ εὐρεῖα αὐτοῦ μάθησις κατήρχετο μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου δημοτικοῦ μυθάρου, ὅπως ἀνήρχετο μέχρι τῆς ἐπιστήμης. Ἐν τῷ δωματίῳ ἐκείνῳ ἐνῶ ἡ ἀπλότης ἔβασιλευε, μόνη πολυτέλεια ἦτο ἡ συσσωρευθεῖσα συγγραμμάτων παντὸς εἶδους, δι' ἃ ἀφειδῶς ἐδαπάνα πᾶν ὅτι ἢ ἐν τῷ κρυπτῷ ἀγαθοεργίᾳ αὐτοῦ τῷ ἄφινε. (1) Βιβλιοφίλος εἰς τὸ ὑψιστον σημεῖον, οὐ μόνον εἰς

Σημ. (1) Τὴν πλουσιωτάτην καὶ ποικιλωτάτην του βιβλιοθήκην ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Παναγιώτης Κυριακὸς ἐδωρήσατο εἰς δύο βιβλιοθήκας τῶν Κλαμῶν, τὴν τοῦ Γυμνασίου καὶ τινος μονῆς ὑπὸ περιγητῶν συχνότατα ἐπισκεπτομένης.

τοὺς νέους καταλόγους ἐζήτην νέον τι σύγγραμμα ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς καταλόγους τῶν παλαιοπωλῶν κατέφευγε πολλάκις μὴ εὖρη κερυμμένον τινα μαργαρίτην, ἦτο δὲ εὐτυχῆς, ἂν ἀνεκάλυπτε τοιοῦτον. Δὲν περιορίζετο δὲ μόνον εἰς τὰ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἦς ἦτο ἐγκρατέστατος ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ξένους. Μικρὸν πρὸ τῆς ἐπαράτου ἐνστυφάσης θυέλης μοὶ ὠμίλει περὶ τῆς μεσαιωνικῆς Γαλλικῆς ποιήσεως, καὶ ἐζήτην πληροφορίας καὶ περὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν, ἠξέυρων ὅτι καταγινομαι εἰς τοιαύτας μελέτας, μετὰ ζωηρότητος ὡς ἐὰν ἦτο νεανίας εἰκοσαετῆς ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ ὅ,τι δὲν ἐγνώριζε· ἐζήτην ἀπὸ ἐμὲ τὴν ἀμαθῆ νὰ τῷ εἴπω πᾶν ὅ,τι ἐγνώριζον μετὰ τὴν ἀπλότητα ἐκείνην, ἣν μέγας νοῦς καὶ μεγάλη ψυχὴ δύναται νὰ ἔχη. Ὅποιον θησαυρὸν θὰ περικλείουσι τὰ χειρόγραφα καὶ αἱ σημειώσεις, ἄς ἀφῆκεν. Ὅποιον εὐτύχημα, ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἔλθωσι ποτὲ εἰς φῶς.

Τοιαύτη ἡ εἰκὼν τοῦ ἀνδρός, τοῦ κατορθώσαντος νὰ θεολογῇ ὑπὲρ τοὺς θεολογούντας καὶ νὰ φιλοσοφῇ ὑπὲρ τοὺς φιλοσοφούντας. Τοῦ ἀνδρός, τοῦ περικλείοντος ἐν ἑαυτῷ μέχρι τέλους ἀκατάβλητον ψυχικὸν σθένος καὶ λατρεῖαν ἐξεδιασμένην πρὸς πᾶν ἐθνικόν, καὶ ὅστις ἀθροῦθως περὶ πολλὰ ζητήματα εἰργάσθη καὶ πολλοὺς φιλανθρώπους σκοποὺς ὤθησε πρὸς πραγματάσιν. Τοῦ ἀνδρός, ὅστις ὑπῆρξε τύπος ἀληθοῦς πατριώτου, τύπος ἀληθοῦς χριστιανοῦ.

Τὸ ἀνάστημα ἔχων πάντοτε εὐθυτενὲς καὶ τὸ παράστημα χάριεν, εὐκίνητος καὶ ζωηρὸς ὡς νεανίας, διατηρῶν ἀνθηρότητα εἰς τὸ πρόσωπον ζωηρότητα εἰς τὸ βλέμμα, χάριν εἰς τὸν λόγον καὶ ἐτοιμότητα εἰς τὸ πνεῦμα, ἐφαίνετο ὅτι ὁ χρόνος θὰ ἐφείδετο ἐπὶ μακρὸν ἐπὶ αὐτοῦ. Ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος Κυριακὸς δὲν ἦτο κάλαμος, σαλευόμενος ὑπὸ τῆς πνοῆς ζεφύρου, καὶ ἀντέχων εἰς καταιγίδας· ἦτο ὄρυς, καὶ κεραυνὸς ἐνσχύψας τὴν κατέρριψεν. Κατὰ παράδοξον δὲ συγκυρίαν ὁ βίος αὐτοῦ ὁ ρεῦσας ὡς διαυγῆς καὶ ἀκύμαν-

τος ρύαξ, λαβών τὴν ἀρχὴν του, ἐν μέσῳ χλοερᾶς φύσεως, ἐν μέσῳ φύσεως ὠχρίωσης ἐστήρευσεν. Ἐκεῖ, εἰς τὴν ἐξοχὴν ὅπου ἡ ἐπιστήμη ἤλπισε τὴν σωτηρίαν, ἐκεῖνος εὔρε τὴν τελείαν ἀνάπαυσιν, Φιλοσοφῶν ἐν τῇ ἐρημίᾳ ἀπεχαιρέτησεν ἀπὸ τοῦ ἀνοικτοῦ αὐτοῦ παραθύρου τὰ πίπτοντα φύλλα τῶν δένδρων, ἅτινα τῷ ὑπενθύμιζον τὸ λίκνον τῆς γεννήσεώς του, ἐνατενίζων τὸν γαλανὸν τοῦ οὐρανοῦ θόλον τὴν αἰώνιον κατοικίαν του.— Ἄλλ' ὄχι, ἂν τὸν ἐστερήθημεν δὲν τὸν ἀπωλέσαμεν. Ὡς λέγει ὁ ποιητὴς τῶν Μελετῶν, ὁ γλυκὺς Λαμαρτῖνος, «ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀποθνήσκει, ἐφ' ὅσον ζῆ εἰς τὴν καρδίαν καὶ τὴν μνήμην ἐκείνων οἵτινες τὸν ἐγνώρισαν καὶ τὸν ἠγάπησαν.—

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ ΖΑΡΚΟΥ

ΚΑΜΙΛΛΟΥ ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ

ΤΙ ΕΙΝΕ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ

(Συνέχεια ἴδε φύλλον 2ον)

II

Η ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

Ἐπάρχει τι ὠφελιμώτερον εἰς νεαρὸν πατέρα ἢ νεαρὰν μητέρα, ἢ διδάσκαλον ἀπὸ τοῦ νὰ δεικνύῃ εἰς τὸ παιδίον τὸν λαμπρότερον τοῦ οὐρανοῦ ἀστέρα. κατὰ τινα ὥραιαν ἐαρινὴν ἢ χειμερινὴν ἐσπέραν; νὰ τῷ διδάσκῃ νὰ ἀναγνωρίσῃ παραχρῆμα τοὺς ἐπτά περιφήμους ἀστέρας τῆς μικρᾶς Ἀρκτου, νὰ εὕρισκῃ κατ' εὐθείαν τὸν πολικὸν ἀστέρα καὶ νὰ οἰκειοῦται πρὸς τὴν θέσιν αὐτοῦ τοιοῦτοτρόπως, ὥστε βραδύτερον καὶ

κατὰ σκοτεινὴν νύκτα νὰ τὸν εὕρισκῃ πάντοτε ἀκριβῶς καὶ ἀκόπως; Τί εὐκολώτερον εἰς τὸ παιδίον ἀπὸ τοῦ νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα τῶν εἴκοσι λαμπροτέρων ἀστέρων καὶ τὰ τῶν ἀστερισμῶν, νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν ζωδιακὸν κύκλον καὶ νὰ εὕρισκῃ εἰς τὸν Οὐρανὸν τὴν ὁδόν, ἣν ὁ ἥλιος φαίνεται ὅτι διαγράφει συνεπεῖα τῆς ἐτησίας κινήσεως τῆς Γῆς περὶ αὐτόν; Τί ἀπλούστερον ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπῃ τοὺς ἀστέρας ἀνατέλλοντας, φθάνοντας εἴτα εἰς τὸ κατακόρυφον αὐτῶν σημεῖον, ὅπερ φανερόναι τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸν μεσημβρινὸν ἐκάστου τόπου, ἔπειτα πάλιν αὐτοὺς δύοντας, ἕνεκα τῆς ἡμερησίας κινήσεως τῆς Γῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλονται ὅλα τὰ φαινόμενα ταῦτα; Τί μᾶλλον ἐνδιαφέρον, ἀπὸ τὴν ἀναζητήσιν τῶν πλανητῶν, κινουμένων κατὰ μῆκος τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, καὶ τῇ βοηθείᾳ μικροῦ διόπτρου, νὰ βλέπῃ τοὺς δορυφόρους τοῦ Διός, τὸν δακτύλιον τοῦ Ταύρου, τὰς φάσεις τῆς Ἀφροδίτης; Καὶ διὰ τηλεσκοπίου, ἔστω καὶ μικροτάτης δυνάμεως, δὲν εἶνε ὥρα τὰ μάλιστα εὐάρεστος ἢ ἐξετάσις τῶν παραδύζων ἡμικυκλίων, τῶν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Σελήνης γενομένων ὑπὸ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός κατὰ τὸ πρῶτον τέταρτον, ἅτινα εἶνε θελκτικὰ ποικίλματα κρεμάμενα ἐν τῷ οὐρανίῳ αἰθέρι, ὡς ρευστὸς ἄργυρος, φωτεινὰ ἀνωμαλῆαι, ὧν δὲν βραδύνει τις νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μορφήν καὶ τὴν αἰτίαν καὶ ἅτινα μᾶς μεταφέρουσιν εἰς τὰ τόσον ἀνάστατα παιδία τοῦ γείτονος τούτου κόσμου; Παρατηρεῖ τις εἰς αὐτὸν βαθεῖς κρατῆρας λευκοὺς πλήρεις σκιᾶς, ὑπερμεγέθη ἄφρακτα κατωφερῆ στάδια καὶ εὐρείας πεδιάδας, φωτιζομένας πλαγίως ὑπὸ τοῦ ἀστρου τῆς ἡμέρας καὶ φαινομένας ὡς φαιὰ βελουδίνα ἐπιστρώματα; εἴτα βλέπων τὸ φῶς μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ ὑψοῦται, παρίσταται εἰς τὸ θέαμα τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῶν μεμακρυσμένων ἐκείνων Ἄλπεων ὀλίγον κατ' ὀλίγον γενομένης καὶ τὸν κατὰ διαδοχὴν φωτισμὸν τῶν διαφόρων σεληνιακῶν μεσημβρινῶν. Ἐλλείψει τηλεσκοπίου, ἢ παρατήρησις τοῦ τεφρόχρου φωτός εἰς τὸ ἐντὸς τῆς αὐξανομένης σελήνης κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς περιφορᾶς αὐτῆς, γίνεται διὰ γυμνοῦ

ὀφθαλμοῦ καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὠφέλιμον ἀντικείμενον μελέτης ἐὰν θελήσῃ τις νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν αἰτίαν τοῦ δευτερευόντος τούτου φέγγους, ζητήσῃ πῶς παράγεται ἐκ τοῦ φωτός, τὸ ὅποιον ἡ γῆ ἡμῶν δέχεται παρὰ τοῦ ἥλιου καὶ ἀντανακλᾷ εἰς τὸ διάστημα, καὶ εὖρη ποῖα εἶνε τὰ μέρη τῆς Γῆς, ἅτινα τότε στρεφόμενα πρὸς τὴν σελήνην, τῆς ἀποστέλλωσι τὴν διαύγειαν τῆς γῆς. Ἐκλείψις σελήνης ἢ ἡλίου δὲν ὀφείλει νὰ παρέρχηται χωρὶς νὰ ὠφελῆται τις ἐξ αὐτῆς, ὅπως ἐννοήσῃ τὴν κίνησιν τῆς Σελήνης περὶ τὴν Γῆν καὶ τοῦ σκιεροῦ κώνου, τοῦ συνοδευόντος πᾶσαν φωταυγῆ σφαῖραν. Οὕτω δι' ἐκείνων, ὅστις θέλει νὰ μάθῃ, τὸ πᾶν πρέπει νὰ κινή τὴν περιέργειαν αὐτοῦ καὶ νὰ ᾔη ἀντικείμενον διδασκαλίας πρὸ παντός εἰς τὸ παιδίον, εἰς ὃ αἱ ἐντυπώσεις νέαι καὶ νεοπαί, ἐγχαράσσουσιν εἰς τὴν διάνοιάν του ἀνεξάληπτα ἴχνη. Ἡ κίνησις τῆς Γῆς, ἢ κλίσις τοῦ ἄξωνος αὐτῆς, ἢ παραγωγικὴ αἰτία τῶν ὠρῶν, τὸ ποικίλον τῆς διαρκείας τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, ἢ μετοβολὴ τοῦ ὕψους τοῦ ἡλίου, δύναται εὐκολώτατα νὰ ἐρμηνευθῶσιν ἐπὶ γῆνης σφαίρας, κεκλιμένης ὡς πρέπει νὰ ᾔη τοιοῦτος δὲ ἄμεσος τρόπος διδασκαλίας διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἔχει ἐτι μᾶλλον τὸ προσὸν τοῦ ὅτι ἀπαλείφει ἀπὸ τοῦ πνεύματος τὴν πλάνην τῆς προλήψεως, εἰς ἣν γεννόμεθα καὶ αὐξανόμεθα, τὴν πεποιθήσιν δηλονότι, ἣν ἔχομεν περὶ τῆς ἀκινήσεως τῆς Γῆς εἰς τὸ βάθος τοῦ κόσμου διότι τουναντίον ἀποδεικνύει τὴν ἀπομόνωσιν τῆς γῆνης σφαίρας ἐν τῷ κενῷ, τὴν θέσιν τῆς ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ τὸν τρόπον τῆς περιστροφῆς αὐτῆς, ὅπως κατὰ διαδοχὴν παρουσιάσῃ πάντας τοὺς μεσημβρινοὺς αὐτῆς πρὸς τὸν ἀκτινοβόλον ἀστέρα καὶ παραγάγῃ τὴν διαδοχὴν τῶν ἡμερῶν, τῶν νυκτῶν, τῶν ὠρῶν καὶ τῶν ἐτῶν. Οὕτως εἰκόνας τινὲς σαφεῖς καὶ ἀκριβεῖς καὶ ἀπλαῖ παρατηρήσεις καλῶς ἐννοηθεῖσαι, δύνανται νὰ συντελέσωσι πλειότερον εἰς τὴν πρόσδον τοῦ μαθητοῦ ἢ μεγάλα μαθήματα, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνιαρά. Ἐτι δὲ μεταξύ τῶν ἀναγνωσμάτων δύναται νὰ ὑπάρξῃ καλλιτέρα ἐκλογὴ ἀπὸ τῶν περὶ τῆς φύσεως, ἰδίᾳ τῶν περὶ τῆς

τάξεως καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ σύμπαντος, περὶ τοῦ κάλλους τοῦ οὐρανοῦ, περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν κόσμων πραγματευομένων, ἅτινα εἶνε εὐρέα καὶ εὐγενῆ ἀντικείμενα, ὑψοῦντα τὴν ψυχὴν ἐνῷ ταυτοχρόνως διδάσκουσι τὸ πνεῦμα. Ἡ ἀστρονομία εἶνε ἡ πρώτη τῶν ἐπιστημῶν. Εἶνε ἡ πρώτη διὰ τὸ ἐπάναγκες τῆς διδασκαλίας αὐτῆς, ἣτις ὀφείλει νὰ ᾔη ἢ βᾶσις πάσης ἐπιστήμης καὶ πάσης φιλοσοφίας. Ἡ πρώτη διὰ τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ὑποκειμένου αὐτῆς, ὅπερ περιβάλλει τὸ σύμπαν· ἡ πρώτη διὰ τὸ πανάρχαιον αὐτῆς, καθότι ἡ ἀρχὴ τῆς μιγνύεται μετὰ τῆς ἱστορίας, μετ' αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος. Πρὸ τοῦ ἀκόμη ἐφευρεθῆ ἢ γραφῆ καὶ ἀρχίσει ἢ ἱστορία, οἱ ἄνθρωποι παρετήρουν ἤδη τὸν οὐρανὸν καὶ ἐζήτουν ἐν αὐτῷ νὰ ἐννοήσωσι τὰς αἰτίας τῶν γεγονότων, τῶν ὠρῶν, τῶν ποικιλιῶν τῆς γῆνης φύσεως, ῥίπτοντες οὕτω τὰς βᾶσεις στοιχειώδους μέτρου τοῦ χρόνου, ἀρχικοῦ τινος ἡμερολογίου· προσεπάθουν νὰ προσδιορίσωσι διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν οὐρανίων φαινομένων τὰς ἡμερομηνίας τῶν ἐργασιῶν, τῶν ἐορτῶν, τῶν κυριωτέρων πράξεων τοῦ βίου, καὶ ἠκολούθουν τὴν πορείαν τοῦ ἡλίου, τῆς σελήνης, τῶν ἀστέρων, οἵτινες ἀνεπαρίστατον εἰς αὐτοὺς τὰς ὁρατὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀοράτου αἰτίας τῆς κινήσεως τῶν κόσμων. Παρετήρουν τοὺς λαμπροὺς πλανήτας, οἵτινες μετατοπιζοῦνται ἐν τῇ στρατιᾷ τῶν ἀπλανῶν, καὶ ἐχαιρέτιζον εἰς τὰς κινήσεις των καὶ τὰς συμπτώσεις αὐτῶν πρὸς τὰ γεγονότα τῆς γῆνης φύσεως, τὰς μυστηριώδεις πράξεις τῶν οὐρανίων ἀρχηγῶν, δευτερευόντων, θεοτήτων, πληρουσῶν τοὺς νόμους τῆς Τύχης. Καθιδύρουν ἀσυνειδήτως τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς ἀρχῆς πασῶν τῶν λατρεῶν ἀρχόμενοι τῆς θρησκείας συγχρόνων καὶ τῆς ἐπιστήμης. Ἐζήτουν δὲ σημεῖα εὐρέσεως μεταξύ τῶν ἀστέρων ὅπως ὀδηγῶνται εἰς τοὺς πλόας αὐτῶν καὶ εἰς τὰς κατὰ τὰς ἐρήμους μεταναστεύσεις των. Τέλος ἐχάρασσον τοὺς πρώτους οὐρανίους χάρτας, ἐσχημάτιζον τοὺς ἀστερισμοὺς καὶ ἐνετύπων εἰς αὐτοὺς ὡς ἐπὶ ἀθανάτων πινακίδων τὰ γεγονότα, ἅτινα ἤθελον νὰ χαράξωσιν εἰς τὴν μνήμην των καὶ νὰ διατηρήσωσιν διὰ τοὺς μετερχομένους αἰῶνας.

Ἰπὸ τὸν ὠραῖον οὐρανὸν τῆς Ἀνατολῆς ἡ ὑψηλὴ αὐτῆ ἐπιστήμη ἔλαβε γένεσιν, ὅπως ἐκεῖθεν ἐξαπλωθῆ εἰς τὴν Κίναν, τὴν Χαλδαίαν, τὴν Φοινίκην, τὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἰταλίαν καὶ εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ κόσμου τὰ κατὰ διαδοχὴν ὑπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος κατακτηθέντα. Οἱ πρῶτοι ἀστρονόμοι ὑπῆρξαν οἱ ποιμένες τῶν Ἰμαλαίων, βοσκοῦντες τὰ ποιμνία τῶν ἐν μέσῳ τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων πεδιάδων τῆς κεντρικῆς Ἀσίας, τὰς στεφομένας ὑπὸ θαυμασίου οὐρανοῦ, κατὰ τὰς διαυγεῖς καὶ σιωπηλὰς ἐκείνας νύκτας, καθ' ἃς ἡ ψυχὴ τοῦ ποιμένου, ὅπως καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ φιλοσόφου αἰσθάνεται ἑαυτὴν καταλαμβανομένην ὑπὸ τοῦ θαυμασμοῦ.

(ἀκολουθεῖ).

Σ. Κ.

ΔΕΚΑΕΤΗΣ ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ

—
ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ
ΥΠΟ SOULIÉ

—
(Συνέχεια ἴδε φύλλον β'.)

Ὁ πτωχὸς ἔμπορος προσεπάθησε νὰ καταστήσῃ τὸν μικρὸν Μπιλποκιέ μᾶλλον λογικόν· ἀλλ' οὗτος ἦτο ἐπίμονος ὡς τυφλὸς ἵππος καὶ συνήθη λογομαχία, ἣτις πάραυτα προσεῖλκυσε στρατιώτας τινάς. Εἰσῆλθον ἵνα μάθωσι τὸ αἷτιον τῆς φιλονεικίας καὶ εὔρον τὴν ἰδέαν τοῦ μικροῦ Μπιλποκιέ τόσο ἀστείαν ὥστε ὑποχρέωσαν τὸν ἀτυχῆ ἄνθρωπον νὰ τῷ παραχωρήσῃ τὴν γενειάδα του. Ἀστεῖός τις ἐξ αὐτῶν, ὅστις ἦτο κουρεύς τοῦ συντάγματος, ἐξήγαγε ξυράφια ἐκ τοῦ θυλακίου του καὶ ἤρχισε νὰ ξυρίζῃ τὸν δυστυχῆ ἔμ-

πορον, χωρὶς νερὸ καὶ σαποῦνι· ἀκολούθως, ἀφοῦ πρότερον τὸν ἐξέδαρε φοβερά, παρέδωκε τὴν γενειάδα εἰς τὸν Μπιλποκιέ ὅστις τὴν ἔφερεν ἐν θριάμβῳ. Φθάσας εἰς τὸ σύνταγμα του, τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν βράπτην ὅπως τὴν βράψῃ ἐπὶ τεμαχίου ὄνειου δέρματος, προερχομένου, ἐκ τινος δισβράχεντος τυμπάνου καὶ τὴν ἔθηκεν εἰς τὸ βάθος τοῦ στρατιωτικοῦ του σάκκου.

Ἐμίλησαν περὶ τοῦ συμβάντος τούτου ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ὡς συμβαίνει ἡ προσοχὴ πάντων ἐστράφη περὶ ἄλλα. Ἦρχισεν ἡ πορεία, ὅταν δὲ ἐφθασαν εἰς Μόσχαν οὐδεὶς πλέον ἐσκέπτετο περὶ τοῦ μικροῦ Μπιλποκιέ.

Τότε ἐπῆλθον θλιβερά ἀτυχήματα· τὸ ψῦχος καὶ ἡ ἐρήμωσις ἀπεστέρησαν τὸν γαλλικὸν στρατὸν πάντων τῶν ἐπιτηδείων, προσεβλήθη πρὸς τούτους ὑπὸ λιμοῦ καὶ ἐντὸς ὀλίγου παρέστη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ὑποχωρήσῃ διὰ μέσου χώρας ἐρημωθείσης καὶ ἀτελευτήτων χιόνων.

Ἐκαστος ἐπανήρχετο ὡς ἠδύνατο, μόλις δὲ μετὰ δυσκολίας παρέμειναν συνεστηκότα καὶ πειθαρχοῦντα εἰς τοὺς στρατηγούς ὀλίγα τινα μόνον συντάγματα. Ἐν τούτων ἦτο καὶ τὸ τοῦ Μπιλποκιέ, ἀποτελοῦν μέρος τῆς ὀπισθοφυλακῆς, ἣτις ἔργον εἶχε τὸ νὰ παρεμποδίζῃ τοὺς Κοζάκους ἀπὸ τοῦ νὰ σφάζωσι τοὺς ἀτυχεῖς ἀπομεμονωμένους στρατιώτας.

Ἡμέραν τινὰ μόλις εἶχον ἀποπερατώσει τὴν διάβασιν μικροῦ ποταμίου, ἐδοκίμαζον ν' ἀνατινάξωσι δύο ἀψίδας τῆς γεφύρας δι' ἣς εἶχον διαβῆ με σκοπὸν νὰ ἐπιβραδύνωσι τὴν καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ· ἀλλὰ τὰ βαρέλια τῆς πυρίτιδος εἶχον τοποθετηθῆ ἐν μεγίστῃ βίᾳ ἢ ἔκκρηξις μικρὸν μόνον ἀποτέλεσμα ἐπέφερε. Ναὶ μὲν, αἱ ἀψίδες ἐκλονίσθησαν, ἀλλ' ὀλόκληρος ἡ ξυλία ἐστηρίζετο εἰσέτι ἐπὶ τινος δοκοῦ, ἣτις θὰ ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς ἐχθρούς ἅμα ὡς φθάσωσι ν' ἀνοικοδομήσωσι τάχιστα τὴν γέφυραν.

Ὁ διοικῶν στρατηγός, βλέπων ὅτι ἡ σωτηρία μέρους τοῦ στρατοῦ ἐξῆρτάτο ἐκ τῆς διαλύσεως τῆς γεφύρας, ἀπεφάσισε ν' ἀποστείλῃ μερικοὺς σκαπανεῖς ἵνα καταρτίψωσι τὴν δοκὸν καὶ

οὕτω παρασυστῆ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ξυλίας. Καθ' ἣν στιγμὴν ὅμως ἠτοιμάζοντο νὰ ἐπιβιβασθῶσι τῆς λέμβου, καταφθάνει ὁ ἐχθρὸς ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀρχίζει πυροβολισμὸν τόσον τρομερόν, ὥστε οὐδεμίαν ὑπῆρχε πιθανότης, ὅτι θὰ δυνήθῃ, ἔστω καὶ εἰς μόνον σκαπανεὺς, νὰ φθάσῃ ζῶν μέχρι τῆς ἀπαισίας δοκοῦ. Ἐπομένως ἠτοιμάζοντο νὰ ὑποχωρήσωσιν ἀμυνόμενοι ὅτε αἰφνιδίως βλέπουσι στρατιώτην τινὰ νὰ πηδᾷ ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἔχων ἐπ' ὤμου πέλεκυν· βυθίζεται οὗτος καὶ ἀναφαίνεται μετ' οὐ πολὺ· ἐκ τῆς γενειάδος του ἀναγνωρίζεται ὅτι εἶνε σκαπανεὺς, ὅστις θυσιάζεται χάριν τῆς γενικῆς σωτηρίας. Σύμπαν τὸ σύνταγμα παρακολουθεῖ προσεκτικῶς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κολυμβῶντα καὶ τὸ παφλάζον ὑπὸ τὴν χάλαζαν τῶν ἐχθρικῶν βολῶν ὕδωρ· ὁ γενναῖος σκαπανεὺς προχωρεῖ ἔτι σθεανερώτερον. Ἐπὶ τέλους καταφθάνει μετὰ μεγίστας προσπάθειας, ἀνέρχεται ἐπὶ τοῦ ποδὸς τοῦ βάρου τῆς γεφύρας, καὶ διὰ τινῶν κτυπημάτων πελέκεως καταρρίπτει τὸ ὑπόλοιπον τῆς δοκοῦ, ἣτις μακρόθεν μὲν ἐφαίνετο κολοσσαία, πράγματι ὅμως ἦτο κατὰ τρία τέταρτα τεθλασμένη. Πάραυτα τότε ἡ ξυλία τῶν δύο ἀψίδων βυθίζεται ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ, τὸ ὕδωρ ἐξακοντίζεται μετὰ τρομεροῦ πατάγου εἰς τὸν ἀέρα καὶ ὁ γενναῖος σκαπανεὺς δὲν ἀναφαίνεται.

Ἄλλ' ἀμέσως βλέπουσιν αὐτὸν μεταξὺ τῶν συντριμμάτων διευθυνομένον πρὸς τὴν ὄχθην· τείνουσι δίκτυα πρὸς τὸν κολυμβητὴν, τὸν ἐνθαρρύνουσιν· αὐτὸς ὁ στρατηγὸς πλησιάζει μέχρι τοῦ ὕδατος καὶ μένει κατάπληκτος βλέπων ἐξερχόμενον τὸν Μπιλποκιέ, ἔχοντα μεγάλην μαύρην γενειάδα κρεμασμένην ἀπὸ τοῦ πώγωνος.

«Τί εἶναι τοῦτο; κραυγάζει, τί σημαίνει αὕτη ἡ μασκαράτα;»

— Εἶμαι ἐγώ, εἶπεν ὁ τυμπανιστῆς, ἐγὼ ὁ Μπιλποκιέ, εἰς τὸν ὅποιον ἔχετε εἰπεῖ, ὅτι θὰ μοῦ δώσουν τὸν σταυρόν, ὅταν θὰ ἔχω γενειάδα εἰς τὸν πώγωνα. Ἴδου αὕτη καὶ δὲν εἶνε μικρά, ὑποθέτω... δὲν ἔχω τίποτε φεισθῆ δι' αὐτὴν!...

ἄξιζει ὅσον τὰ χρήματά σας· τὰ εἴκοσι φράγκα σας ἐπῆγαν ὅλα γι' αὐτὴν.

Ὁ στρατηγὸς ἔμεινεν ἄφωνος πρὸ τοσοῦτου θάρρους καὶ εὐφυίας συνάμα. Ἐλαβε τὴν χεῖρα τοῦ Μπιλποκιέ, ὡσάν νὰ ἦτο ἀνὴρ καὶ τῷ ἔδωκεν ἀμέσως τὸν σταυρόν, τὸν ὅποιον ὁ ἴδιος ἔφερεν εἰς τὴν κομβιοδόχην του.

Ἐκτοτε οἱ παλαιοὶ στρατιῶται τοῦ συντάγματος ἐχαιρέτων τὸν Μπιλποκιέ φιλικῶς καὶ ὁ ἀρχιτυμπανιστῆς δὲν τὸν ἐκτύπησε πλέον διὰ τῆς βάρδου του.

(Τέλος)

Η. Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Φ. Φ.

ΠΕΡΙ ΝΕΥΤΩΝΟΣ

(Συνέχεια ἴδε φύλλον 2ον)

Ἀπὸ τοῦ 1692 μέχρι τοῦ 1694 ἡ ὑγεία τοῦ Νεύτωνος προσεβλήθη ἐπαισθητῶς. Ἄλλ' οἰασθήποτε φύσεως καὶ ἂν ἦτο αὕτη δὲν διήρκεσε πλέον τοῦ 1694. Ζήσας δὲ μέχρι τοῦ 1727 κατέλαβε δημοσίας θέσεις, ἀνετύπωσε, καὶ ἐτελειοποίησε τὰ ἔργα αὐτοῦ καὶ ἠσχολήθη εἰς τὴν θεολογίαν, ἐπιστήμην, ἣτις δὲν ἦτο νέα αὐτόν. Τὰ τελευταῖα δὲ ταῦτα ἔτη τοῦ Νεύτωνος ὅπως καὶ ἡ νεότης αὐτοῦ, ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον ταραχώδη τῶν ἐτῶν τῆς ὠρίμου αὐτοῦ ἡλικίας.

Ὁ Λεῦβνήτιος, ὁ μέγιστος αὐτοῦ ἀντίπαλος εἶχεν ἤδη ἀποθάνει. Μὴ ἔχων δὲ πλέον ἐχθρούς δὲν ἐξωργίζετο, ὁ δὲ χαρακτῆρ του ἐπανεῦρε τὴν γαλήνην καὶ τὴν γλυκύτητα. Οὕτω πάντες οἱ σοφοὶ ἐκ πάντων τῶν μερῶν καὶ πάσης ἡλικίας τὸν ἐπεσκέπτοντο, εἰς τὴν ἐν Martin-Sreet οἰκίαν του, διασωθεῖσαν μέχρι τοῦ ἡμετέρου αἰῶνος, γενόμενοι πάντοτε δεκτοὶ μετ' ἄκρας ἀγαθότητος καὶ εὐγενείας. Οὐδεμίαν ἐπιστήμην ἦτο πρὸς αὐτὸν ξένη καὶ πάσας εἶχε τελειοποιήσει. Κατ' ἔθος δὲ τῆς ἐποχῆς τοῦ νὰ προτείνωνται μεταξὺ τῶν μαθηματικῶν προβλήματα πρὸς λύσιν, ἐλάμβανε χάριν διασκεδάσεως μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐκείνον μέχρι τέλους τοῦ βίου αὐτοῦ. Πάντες σχεδὸν συμφωνοῦσιν ὡς πρὸς

τὴν ὠραιότητα τῆς συνδιαλέξεως καὶ τῆς μορφῆς του. Ἐν τῇ κριτικῇ ἱστορίᾳ τῆς φιλοσοφίας ὁ Deslandes ἀναφέρει τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον, ὅπερ ἀποδεικνύει τὴν χάριν καὶ τὴν ζωηρότητα τοῦ Νεύτωνος, ὅταν ἤθελε νὰ ἐπιδείξῃ τοιαύτην. Ἐν τινι συμποσίῳ, λέγει, ἐνῷ παρευρίσκοντο οἱ διασημότεροι τῶν μαθηματικῶν, κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ, καθ' ὃ εἰθίζετο νὰ προπίνωσιν εἰς τὴν ὑγιεῖαν τοῦ βραχιλέως καὶ τῶν πριγκίπων, οἵτινες πολὺ ὀλίγον ἐγνώριζον τοὺς φιλοσόφους, ὁ Νεύτων ἔκαμε τὴν ἐξῆς πρόποσιν, ἣν αὐτὸς ὁ Βολταῖρος δὲν θὰ ἐξέφραζε ζωηρότερον καὶ τολμηρότερον, καὶ ἦν ἀναφέρω, οὐχὶ πρὸς τιμὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ μεγαλειτέρου φιλοσόφου τοῦ αἰῶνος ἡμῶν, ἀλλὰ χάριν αὐτῆς τῆς ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας. « Προπίνω εἶπεν ὑπὲρ τῶν τιμιῶν ἀνθρώπων παντός ἔθνους. Ἡμεθα πάντες φίλοι, προσέθηκε διότι ἀκολουθοῦμεν τὸ μόνον ἀληθὲς ἀντικείμενον τῆς ἀνθρωπίνης φιλοδοξίας, τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας. Ἡμεθα πάντες τῆς αὐτῆς θρησκείας, διότι διάγοντες ἀπλοῦν βίον, συμμορφούμεθα πρὸς ὃ, τι εἶνε δίκαιον καὶ ζητοῦμεν εἰλικρινῶς, ὅσον ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἀδυνάτων ἡμῶν φώτων, νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸ ἀνώτατον ὄν τὴν λατρείαν, ἣτις δύναται μᾶλλον αὐτῷ νὰ ἀρέσῃ. » Τοιαῦται διηγῆσεις ἐκδηλοῦσαι τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὸν Νεύτωνα ἀναφέρονται ὑπὸ πλείστων.

Τὴν 2 Μαρτίου 1727 ὁ Νεύτων ἦλθεν εἰς Λονδίνον ὅπως προεδρεύσῃ τοῦ βασιλικοῦ συλλόγου. Μετὰ τὴν συνεδρίαν καὶ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς Kensington προσεβλήθη ὑπὸ ἀλγεινοτάτων πόνων ἐκ τῆς λιθιάσεως, ἣτις ἀπὸ τινος ἐμάστιζεν αὐτόν. διεφύλαξεν ἐν τούτοις τὴν παρουσίαν τοῦ πνεύματός του καὶ συνεζήτηε περὶ ἐπιστημονικῶν καὶ θρησκευτικῶν θεμάτων· οὕτω δὲ συζητῶν κατὰ τὴν δευτέραν πρωΐνῃν ὥραν ἀπέθανεν ὁ μέγιστος φιλόσοφος τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, ἐνταφιασθεὶς εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του westminster.

(Τέλος)

I. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ

(Ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν δύο κόσμων).

(Συνέχεια ἴδε φύλλον 6'.)

Τὸ βόρειον σέλας ἦτο γνωστότατον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Οἱ Ἕλληνες, λαὸς εὐφάνταστος, ζητῶν πανταχοῦ χυρίεντα σύμβολα, ἐπίστευεν ὅτι βλέπει δι' αὐτοῦ τοὺς Θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου, ἐν συμβουλίῳ ἐν μέσῳ συννεφώδους οὐρανοῦ. Τούναντίον οἱ Ῥωμαῖοι, προληπτικοὶ πάντοτε καὶ πανταχοῦ βλέποντες κακοὺς αἰῶνας, ἐφοβοῦντο αὐτό: Αὐτὸς ὁ Πλίνιος κατὰ τὸν Σενέκαν ὁμιλεῖ περὶ οὐρανίων πυρκαϊῶν, αἵτινες βάρουσι τὸ στερέωμα αἰμόχρουν, περὶ φωτεινῶν δοκῶν, περὶ χαινουσῶν ὀπῶν ἐν τῷ ἀστερόεντι θόλῳ, περὶ φανταστικῶν λάμπων, αἵτινες μεταβάλλουσι τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν· συνδιάζει δὲ πρὸς τὰ φαινόμενα ταῦτα σύγχρονα πολιτικὰ γεγονότα, χωρὶς ἐντούτοις νὰ βεβαιῶσιν ὅτι αἱ ἐμφανίσεις ἐκεῖναι ὑπῆρξαν τὰ αἷτια τῶν καταστροφῶν, αἵτινες ἐπηκολούθησαν.

Κατὰ τὰς θορυβώδεις ἐποχὰς τῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ Μεσαίωμος, ἐν καιρῷ πολέμου, λοιμοῦ, ἢ ἐπιδημίας, εὐθὺς ὡς βόρειον σέλας ἐφαίνετο, τὸ καθολικὸν αἶσθημα ἦτο ὁ τρόμος· ἐνόμιζον ὅτι βλέπουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν ποταμοὺς αἵματος, στρατοὺς μυστηριωδῶς διαμαχομένους. Τὴν πλάνην ταύτην τῶν παρελθόντων αἰῶνων καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους, πλείστοι ἀπλοῖκοι ἔδοκίμασαν. Ἐν τούτοις ἀπὸ τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος, αἱ παρατηρήσεις καὶ αἱ ἐπιστημονικαὶ συζητήσεις ἤρξαντο πολλαπλασιαζόμεναι, καὶ αὐτοὶ οἱ ποιηταὶ ὑμνοῦσιν αὐτό. Περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς φύσεως τοῦ φαινομένου τούτου, ὅπερ ὑπῆρξε ζήτημα διαιρέσεως τοῦ σοφοῦ εἰς δύο στρατόπεδα, καὶ ὅπερ καὶ σήμερον ἀκόμη ἀπασχολεῖ αὐτούς, ἐγράφησαν τόσα, ὥστε ὀλόκληρος βιβλιοθήκη δὲν θὰ ἐπῆρκει νὰ περιλάβῃ τοὺς τόμους, πλὴν τῶν ἀπὸ ὀγδοηκονταετίας, συγγραφειῶν εἰδικῶν πραγματειῶν. Ἐν τῇ συνοπτικῇ ταύτῃ ἀφηγήσει μὴ δυνάμενοι νὰ εἰσελθωμεν εἰς λεπτομερείας, περιοριζόμεθα νὰ εἴπω-

μεν μόνον, ὅτι ὁ ἐκ Γενέβης διάσημος de la Rive κατὰ τὸ 1850· ἀπέδειξεν ὅτι τὸ φαινόμενον προέρχεται ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ἀτμοσφαιρῆς, ὀρίσας ὡσαύτως καὶ τὴν ἀπόστασιν τούτου, μὴ ἀνερχομένου τῆς ζώνης τῶν νεφῶν. Κατ' αὐτὸν αἱ περιοδικαὶ ἐμφανίσεις τοῦ μετεώρου γίνονται συχνότερον κατὰ τὸν χειμῶνα, εἶνε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀκίνητον. Αἱ δὲ ἐργασίαι τοῦ Lenström, ἐξετάσαντος αὐτὸ ἐν Λαπωνίᾳ κατὰ τὸ 1882, συμπληροῦται τὰς πρατηρήσεις τοῦ σοφοῦ ἑλβετοῦ, ἐπεβεβαίωσαν τὴν

ἠλεκτρικὴν φύσιν τοῦ φαινομένου. Ὁ διάσημος οὗτος μετεωρολόγος ἐξήταξε τὸ παράδοξον φαινόμενον οὐχὶ ἐν ἀπλῷ ἐργαστηρίῳ, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ ὑπέθρῳ, ὡς ἄλλοτε ἔπραξεν ὁ Φραγκλῖνος διὰ τὸν κεραυνόν, καταβιβάσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ὅπως ἐπιστημονικῶς τὸν ἐξετάσῃ. Ἐν τούτοις, ἡ ἐπιστήμη δὲν ἐξέφρασεν ἔτι τὴν τελευταίαν αὐτῆς λέξιν ἐπὶ τοῦ παραδόξου καὶ λαμπροτάτου τούτου μετεώρου, ὅπερ ἐπὶ αἰῶνας ἤδη ἀπασχόλησε τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον. Τέλος. P....

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὴν βριδύτητα τῆς ἐκδόσεως τῶν φύλλων τοῦ Φεβρουαρίου θέλωμεν ἀναπληρώσει προσεχῶς δι' ἐκδόσεως περισσοτέρων φύλλων, ἕως οὔ τακτοποιηθῇ ὀριστικῶς ἡ δὶς τοῦ μηνὸς ἐκδοσις αὐτῶν.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Φλύαρος ιεροκήρυξ πανηγυρίζων τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον, ἀφ' οὗ κατεζάλισε διὰ φλυαριῶν τὸ ἀκροατήριόν, του, ἐπιστραφεὶς ἠρώτα ἐν κατανύξει μεγάλη : Ποῦ νὰ θέσωμεν τὸν ἅγιον τοῦτον τὸν ὑπέρτερον τῶν ἀγγέλων, τῶν ἀρχαγγέλων, τῶν ἀρετῶν! Θεσατέ τον εἰς τὴν θέσιν μου, εἶπεν ἀκροατῆς καὶ ἐγερθεὶς ἀνεχώρησε.

Ἐζήτηε τις ἀπὸ φίλον του τινα δάνειον 20 δραχμῶν. Ὁ φίλος τῷ ἀπεκρίθη ὅτι δὲν εἶχεν εἰμὴ δέκα πέντε. Φέρε τὰς δέκα πέντε δραχμὰς εἶπεν ὁ πρῶτος, καὶ οὕτω μοῦ μένεις χρεώστης πέντε.

Εὐσεβὴς χριστιανὸς (:) ἀπαντήσας Ἑβραῖον τίνι καθ' ἑδὸν, ἐρράπισεν αὐτὸν ἀνιλεῶς. Ἐκεῖνος ἐζήτηε μετὰ δακρύων τὴν αἰτίαν.

— Οἱ πρόγονοί σου, ἀπαντᾷ ὁ χριστιανός, ἐσταύρωσαν τὸν Σωτῆρα μας καὶ μιλᾷς ἀκόμη.

— Καλὰ σου ξυπνητούρια. Ὑστερα ἀπὸ τὸσον καιρὸ τὸ ἐνθυμήθηκες νὰ δείρης ἐμένα; Χαράστο!

— Ἀδιάφορο! ἐγὼ ἐχθὲς τῶμεθα.

Κύριός τις προσῆλθεν εἰς ζωγράφον, τὸν ὁποῖον παρεκάλεσε νὰ τῷ ζωγραφῆσῃ τοποθεσίαν τινὰ, ἐν ἣ νὰ περιλαμβάνωνται καὶ διάφορα πρόσωπα. Ὁ ζωγράφος, συμφώνως τῇ παραγγελίᾳ ἐζωγράφησε τὸ ἐξωτερικὸν ὠραίου ναοῦ, μετὰ πλατείας καὶ δειροφυτείας, ἀλλὰ παρέλιπε νὰ εἰκονίσῃ ἀνθρώπους ἐπὶ τῆς πλατείας, διότι δὲν

ἦτο τὸσον ἐπιτήδειος περὶ τὴν ἀπεικόνισιν προσώπων.

Ἄλλ' ἔπρεπεν ἐντούτοις νὰ εὔρη πρόσφορόν τινα δικαιολογίαν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρουσιάζεται ὁ παραγγεῖλας τὴν εἰκόνα καὶ ὁ ζωγράφος τῷ ἐπιδεικνύει αὐτήν. Ὁ Κύριος τὴν παρατηρεῖ ἐπὶ τινὰς στιγμάς.

— Ἀλλὰ δὲν ἔχει ἀνθρώπους, παρατηρεῖ τῷ ζωγράφῳ.

Ὁ ζωγράφος σεμνυνόμενος διὰ τὴν αἰτιολογίαν τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπινοήσῃ, ἀναφωνεῖ μειδιῶν.

— Οἱ ἀνθρωποὶ Κυριέ μου, εὐρίσκονται εἰς τὴν λειτουργίαν. Τοῦτο βεβαίως δὲν σὰς ἐμποδίζει ν' ἀγοράσῃτε τὴν εἰκόνα.

— Ἀλλὰ τότε θὰ τὴν ἀγοράσω ὅταν ἔβγουν ἀπὸ τὴν λειτουργίαν, ἀποκρίνεται ἀναχωρῶν ὁ εὐφυὴς ἀγοραστής.

Ἀνθρωπὸς τις εὐσεβὴς ἔλεγε. Κατὰ πρῶτον λόγον φοβοῦμαι τὸν Θεόν· κατὰ δεύτερον δὲ ἐκεῖνον, ὅστις δὲν τὸν φοβεῖται.

Ἐν τῷ κόσμῳ, ἔλεγεν ὁ Μ., ἔχεις τριῶν εἰδῶν φίλους. Ἐκείνους οἵτινες σὲ ἀγαπῶσιν· ἐκείνους οἵτινες δὲν ἐνδιαφέρονται καθόλου διὰ σὲ καὶ ἐκείνους, οἵτινες σὲ μισοῦσι.

Ἡ συκοφαντία ὁμοιάζει τὴν φλόγα τὴν μαυρίζουσαν ὅσα ἀδυνατεῖ νὰ καύσῃ.

Ὁ ὁμιλῶν χωρὶς νὰ σκέπτεται ὁμοιάζει τὸν πυροβολοῦντα χωρὶς νὰ σκοπεύῃ.

Χρυσὲ πάτερ κολάκων, ὀδύνης καὶ φροντίδος υἱέ, Καὶ τὸ ἔχειν σὲ φόβος, καὶ τὸ μὴ ἔχειν σ' ὀδύνη

Καὶ κατὰ τὸν Ἀριστοφάνην.

Δειλότατος ἔσθ' ὁ πλοῦτος

Οὐδαὶς τηρεῖ καλλίτερον μυστικὸν τι ἢ ἐκεῖνος ὅστις τὸ ἀγνοεῖ.

Ἐξανόστεισες κυρά μου σὰν τὸ Μαί τὸ μα-

ροῦλι, ἢ σὰν τὸν Αὐγουστο τάγκουρι.

Ἐπὶ τῶν λαλούντων ἀσκόπως.

Παροιμίαι δημῶδεις.

Δειλὸς ὁ πλοῦσιος. — Καὶ τὸ ἀστεῖον δίστιχον τοῦ Πιλλὰδα εἰς πλουτοῦντας.

Εὐχὴ γονιοῦ ἀγόραζε καὶ στὸ βουνὸ ἀνέβαινε.

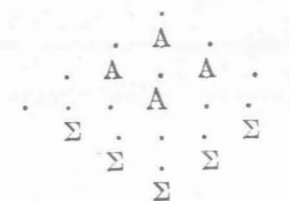
ΠΑΙΓΝΙΑ

6.

Ἐξ ἑνδεκα γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου ἀποτελεῖται ὄνομα, ὅπερ ἔφερε περίφημος φιλόσοφος. Ἐκ τῶν 11 τούτων γραμμάτων τὰ

4,3,5,6,11	σχηματίζουσι τὸ ὄνομα τροφῆς	
2,3,4,	»	» μέλους τοῦ σώματος.
3,4,1,2,6,11,	»	» ποταμοῦ τῆς Εὐρώπης.
3,4.	»	» ποταμοῦ τῆς Βαβυλωνίας.
7,10,9,6,4,	»	» μικρᾶς νήσου τοῦ Αἰγαίου.
4,8,9,3,4	»	» ὅπερ εὐρίσκεται εἰς ἕκαστον βιβλίον.
5,6,7,8,	»	» ἐπιρρήματος.

7.

Συμπλήρωσον τὰ ἄνωθι γράμματα ὅστε νὰ σχηματισθῇ ρομβοειδὲς κυβόλεξον.

Αἶνιγμα.

*Ἡμην ἱερός τις τόπος, εἰς τὸν χάρτην σου θὰ κεῖμαι

*Ἄν τὴν κεφαλὴν μου κόψῃς, θελεῖς ἶδει ὅτι εἶμαι

*Ὅχι τόπος ἱερός

*Ἀλλὰ πρᾶγμα πεπλασμένον ἐκ σιδήρου καὶ πυρός.

Λεξιγράφος

Ἄνευ τῆς πρώτης συλλαβῆς μ' ἐτίμα ὁ Ἀπόλλων.

Ἄν θέλης δὲ τὸ ὄλον,

εἰς δένδρον μεταβάλλομαι καλὸν καὶ μυρσβόλον.

10.

Συλλαβικὸν κυβόλεξον

· · χο · · ·
χο ρευ ω
· · · ω · · ·

11.

Διὰ τῶν ἑπτὰ διαφορῶν ἤχων τῆς μουσικῆς κλίμακος κατὰ σειράν τιθεμένων νὰ κατασκευασθῇ φράσις τις τῆς δημώδους γλώσσης.

12.

Γριῖφος.

Ὁ (+)ᶜ S τιμὴ σῖτος.

ΛΥΣΕΙΣ

1.

Μαϊάνδρος.

2

119 βαθμίδες.

3.

18	21	14	5	7
4	10	17	23	11
22	13	1	9	20
6	19	25	12	3
15	2	8	16	24

4.

Ε
ΠΥΡ
ΠΑΤΗΡ
ΕΥΤΑΞΙΑ
ΡΗΕΙΣ

ΡΙΣ

Α

5.

Οὐ μὴ μετανοεῖν, ἀλλὰ προνοεῖν ἄριστον.

Οἱ λύται.—Νίτσα Παρασκευᾶ. Ἐλένη Εὐσεβίου, Οὐρανία Διαμαντοπούλου, Πολυξένη Κρασᾶ, Κ. Μάτσας σπουδαστής, Γεώργ. Ἀναγνωστόπουλος, Νικόλαος Γρηγορίου, Π. Ἀντωνόπουλος, Χαρ. Π. Πέπας, Ν. Ἀθνασιάδης, Πέτρος Γκοῦρος, Μιχαήλ Γ. Τράτσας (τοῦ 1, 2, 4), Νικόλ. Μαντζᾶς (τοῦ 1, 5,).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΑΚΑΝΘΙΔΟΣ»

Ἐνταῦθα κ. Αχ. Η. Κ. Ἐνεκ πολλῆς ὕλης τὸ ποίημά σας θὰ δημοσιευθῆ προσεχῶς.

— Πειραιεῖ κ. Α. Δ. Βεβκίως δεχόμεθα πᾶσαν ἐρώτησιν ἀρκεῖ νὰ συμφωνῆ πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Ἀκανθίδος.—Τρίπολιν κ. Ι. Ζ. Τέλος πάντων δὲν εἶνε δυνατόν νὰ λάβωμεν ἀπάντησιν; ἢ μήπως δὲν ἐλάβετε ἐπιστολήν μας;—Βῶλον κ. Σ. Π. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπιστολήν σας ἐστείλαμεν εἰς διεύθυνσίν σας ὅσα φυλλάδια ἐζητήσατε. Περιμένομεν ἀπάντησίν σας.—Ἐνταῦθα κ. Ι. Κ. Βεβκίως ποιητικὸς οἴστρος συνήθως ἐνωρίτατα ἐκδηλοῦται. Ἐν τούτοις εἰς τὴν ἐρώτησίν σας ἀπαντῶμεν ὅτι ὁ ὄγδος τῶν σφῶν, ὅπως ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι τὸν ἀθάνατον μυθοποιόν των Λαφονταῖνον, ἦτο ἂν ἀγαπατε, τεσσαράκοντα ἐτῶν ὅτε ἡ μεγαλοφυΐα αὐτοῦ ἐξεδηλώθη.—κ. Κ. Β Δὲν ἐπροτείναμεν μέχρι τοῦδε προβλήματα φυσικῆς διότι τὰ τῆς Γεωμετρίας καὶ Ἀλγέβρας πληροῦσιν ὄλον τὸν χῶρον τὸν προσδιορισμένον διὰ ταῦτα προσεχῶς ὅμως θὰ προτείνωνται καὶ τοιαῦτα.

Καλάμας κ. Ι. Κ. Εἰς τὴν πλήρη εὐγενείας ἐπιστολήν σας ἀπαντήσαμεν ἀμέσως καὶ σὰς ἀπεστείλαμεν φυλλάδια.—Ἐνταῦθα κ. Η. Κ. ἀφοῦ ἔχετε τὴν καλωσύνην νὰ ἐνοδιαφέρεσθε τὸσον διὰ τὴν Ἀκανθίδα φροντίσατε διὰ τὰς συνδρομάς, ἃς εἴχατε τὴν καλωσύνην νὰ κάμητε ὅσον πτηνὸν καὶ ἂν ἦνε ἡ Ἀκανθίς, διὰ νὰ ζήσῃ ἔχει ἀνάγκη τροφῆς. Σ. Α. Συμμορφούμενοι πρὸς τὴν παρατήρησιν, ἦν ἐκάματε, εἰς τὸ ἐξῆς τὰ ἄρθρα θὰ ἦνε ἐκτενέστερα συνεπῶς ὅμως καὶ ὀλιγώτερα.—Κ. Π. Καλλίτερον τὸ ἄρθρον σας νὰ τὸ ἐπεξεργασθῆτε ὡς λέγετε ἢ ταχύτης εἰς τὸ γράφειν δὲν εἶνε ἡ πρώτη ἀρετὴ καλοῦ ἔργου. Ἐπειδὴ δὲ δικαιολογεῖσθε διὰ τὴν βραδύτητά σας, μάθετε ἂν ἀγνοεῖτε ὅτι ὁ Πετράρχης μετεποίησε 46 φορές ἓνα στίχον του, ὁ Πασχάλ μετέβαλε δεκαεξάκις μίαν τῶν ἐπαρχιακῶν του ἐπιστολῶν ὁ Φενελῶν διώρθωνε διὰ

τοῦ Γραμματέως του τὸν Τηλέμαχον, ὁ διάσημος Βυρφῶν, ὅστις εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ἐργάζεται ὄρθιος καὶ λίαν φιλοκάλως ἐνδεδυμένος, ἐνδεκάκις ἀντέγραψε διορθῶνων τὸ χειρόγραφον τῶν ἐποχῶν τῆς φύσεως. Ὁ Μαλέρβ ἐπανειλημμένως ἔγραφε καὶ ἀντέγραφεν ἕκαστον τῶν στίχων του, ὁ δὲ Βουαλώ ἐν τῇ «Ποιητικῇ του τέχνῃ» συμβουλεύει τοὺς ποιητὰς;

Vingtfois sur le metier remettez votre ouvrage. Polissez — le sans cesse et le repolissez.

Αὐτὸς δ' Ἀρίστος μίαν στροφὴν του περιγράφουσαν τρικουμίαν, κατὰ δεκαεξ ἄλλους τρόπους ἔγραψεν αὐτήν, ὡς τὰ ἐν Φλωρεντίᾳ σωζόμενα χειρόγραφα δεικνύουσι, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος λέγουσιν ὅτι εὐρέθη χειρόγραφον, ἐν ᾧ διετυπώτο κατὰ διαφόρους τρόπους ἡ ἀρχὴ τῆς Πολιτείας του.—κ. Γ. Ν. Διατὶ δὲν ἐφάνητε; μὴ ἀτυχῶς ἀδιαθετεῖτε; Ὁ Μάρτιος δὲν εἶνε φίλος ἀσφαλῆς. Μεταξὺ τῶν πολλῶν περὶ αὐτοῦ λεγομένων μὴ λησμονῆτε τὸ λαϊκόν;

Τὸν Μάρτη ξύλα φύλαγε.

Ἦς τ' Ἀπριλιοῦ τῆς δώδεκα

Μὴ κάψῃς τὰ παλούκια σου.

—κ. Α. Α. Πολὺ καλὰ ἐκάματε νὰ μὴ δεχθῆτε ὅ,τι σὰς ἔδωκαν διὰ τὴν Ἀκανθίδα. Ὁ γυμνασιάρχης Κυπριανὸς τοιαύτας συνθέσεις τὰς ὠνόμαζε μαχαιροπήρουνα καὶ εὐθὺς ὡς τις τῶν μαθητῶν προέβαλλε τοιαύτην ἐφώνει! Μαχαιροπήρουνα πάλιν; — κ. Λ. Κ. Θαυμάσια ζωγραφίζεις τὸν Μῶκον σου· θὰ δημοσιευθῆ βραδύτερον φαίνεται δὲ ὡς νὰ ἐμπνεύσθης ἐκ τοῦ ὠραίου ἐκείνου τετραστίχου τοῦ Νερουλοῦ:

Πές μου Μῶκο σ' τῇ ζωῇ σου

Πῶς τὸ νοιώθης τὸ κορμί σου,

Ζωντανὸ κανένα πρᾶγμα,

Ἦ τῆς τέχνης νὰ ἦνε θαῦμα;

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ

1ον.

Δίδεται κύκλος, οὗ τὸ κέντρον K , διάμετρος αὐτοῦ $A—B$ καὶ $\Gamma—\Delta$ χορδὴ κάθετος ἐπὶ τῆς AB . Εὐρεῖν κύκλον ἀπτόμενον ἐν ταύτῳ τοῦ δεδομένου κύκλου, τῆς διαμέτρου AB καὶ τῆς χορδῆς $\Gamma\Delta$.

Ἄγεωμέτρητος

2ον.

Εὐρεῖν τὸ χρεώλυτρον, δι' οὗ ἀποσβέννυται ἐν 80 ἔτεσι χρέος 200 000, τοῦ ἐπιτοκίου ὄντος 5 % κατ' ἔτος.

3ον.

Δίδονται δύο ἀριθμοὶ α καὶ β καὶ ζητεῖται νὰ παρεντεθῶσι μετοξὺ αὐτῶν μ ἀριθμοὶ τοιοῦτοι, ὥστε νὰ ἀποτελεῖται πρόοδος κατὰ διοφοράν.

4ον.

Ἀποτελεῖται μῆκος ἕξ πήχεων διὰ κανόνων 2 καὶ 7 παλαμῶν, ἐφεξῆς τιθεμένων.

Ν. Π. Ἀντωναρᾶς.

τελειόφοιτος μαθητῆς Γυμνασίου

ΣΗΜ. Τῶν ἄνω ζητημάτων παρακαλοῦμεν αἱ λύσεις νὰ σταλῶσι μέχρι τῆς 18ης Μαρτίου τὸ πολὺ, καθόσον τὸ 4ον φύλλον εἰς ὃ θὰ εἶναι αἱ λύσεις καὶ τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν, θὰ ἐκδοθῇ τὴν 20 Μαρτίου.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Διευθύνσεως)

ΑΙΝΙΓΜΑ Β'.

Κοπέλα ἤμουν ὡμορφή μὲς τὸς παλαιὸς
τοὺς χρόνους.

Κ' εἶχα πατέρα ξακουστὸ καὶ ἥρωα γνωστὸ.
Τώρα πουλάκι: ζηλευτὸ, πετάω εἰς τοὺς κλόνας,
Καὶ εἶμαι στὰ χεράκια σου ἐντρυφήμα σωστὸ.

Εἰς τὸν πρῶτον στείλαντα τὴν λύσιν τοῦ ἄνω αἰνίγματος θὰ δοθῇ ὥρατον βιβλίον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ. ΕΙΚΩΝ. Ὑπὸ Αἰκ. Ζάρκου. — ΚΑΜ. ΦΛΑΜΜΑΡΙΩΝΟΣ ΤΙ ΕΙΝΕ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ; Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Συνέχ. ὑπὸ Σ. Κ. — ΔΕΚΑΕΤΗΣ ΣΚΑΠΙΑΝΕΥΣ. ἐκ τοῦ Γαλλ. συνέχεια καὶ τέλος. ὑπὸ Η. Α. Γεωργιάδου. φ. φ. — ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΝΕΥΤΩΝΟΣ. συνέχεια καὶ τέλος. ὑπὸ Ι. Κωνσταντοπούλου. — ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ. συνέχεια καὶ τέλος ὑπὸ Ρ... — ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΛΙΝΔΑΟΥ, BALDWIN, ἐκ τοῦ Γερμ. συνέχεια ὑπὸ Κ. Βεζυρούλη, καθηγητοῦ. — ΠΟΙΚΙΛΑ. — ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ. ΛΥΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ, ὑπὸ Ν. Σπετσεροπούλου. ΑΛΓΕΒΡΑΣ, ὑπὸ Ν. Σπετσεροπούλου. Δ' ΒΙΒΛ. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ὑπὸ Γ. Παπαδοπούλου. ΣΤ' ΒΙΒΛ. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ ὑπὸ Ν. Π. Αντωναρᾶ — ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ. — ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΑΚΑΝΘΙΔΟΣ. — ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ. ἐλλείψει χώρου δὲν ἐδημοσιεύθησαν.

Τυπογραφεῖον Δ. Γ. Εὐστρατίου, ὁδὸς Πραξιτέλους 8.